Førsteblad

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 36 — Fylke: Sogn og Fjordane

Tilleggsspørsmålnr. — Herad: Davik

Emne: Helsing, fakter og åtferd — Bygdelag: Endal, Davik og Askeland

Oppskr. av: H Aardalsbakke — Gard:

(adresse): Davik — G.nr. Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta ~~er etter eiga røynsle~~. og etter Hans Halsette

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1 Riste på hovudet når ein meinar nei. Nikka med hovudet når ei ~~nei~~. Ja

2 Når det er kjent folk har ein ofte eit spøkefullt ord. Når ein møter folk ein ikkje kjenner helsar ein meir alvorleg.

3 Dei yngre skulle helsa fyrst.

4 Godag, Gukveld eller gumåren etter kva tid på dagen det var

5 Når det var presten eller andre embetsfolk tok folk alltid av seg ~~hatt~~ Hatten eller huva. Det gjorde ei ikkje når ein møtte kjenningar

6 Kjenner ein ikkje til

7 Det var det helst ingen skilnad på

8 Dei handhelste når dei kom i gravøl, brudlaup o.l. Då helste ein på borna på same måten. med kyrkjo o.l.

9 Ja det gjorde dei

10 Ein tok alltid av seg hatten når dei høyrde kyrkjeklokka og det gjer dei fleste endå, i kvart fall dei yngre.

TOk hatten av om dei var på åkren og

Kvinnene bøygde hovudet.

8330

1.

11 Tok hatten av og stod stille medan fylgjet gjekk framom

12 æl2 Nei.

13 Framimot 10 tida sa deiGumåren

Framimot 5-6tida om kvw elden sa dei Gu dag

God middag og God efta var ikkje brukt. GOd natt sa dei når dei gjekk att seint om kvelden.

14 Ungdomen brukar å seia "GOMORN" kva tidpå døgnet det er .

15 Ein svarar då likeeins med "gomorn"

16 Sjå under 14

17 Ja gamle folk sa alltid "GUDS [Tud] I STOVA " NAR DEI KOM INN i stova,likeeins sa ein "SIGNE" arbeidet "signekvila" "signe laget" "SIGNE MATEN."

18 Iden seinare tid seier [ein] lukke til istadenfor signe.

.Ein svarte då alltid .Takk.

19 Ja ein sa da oftast .Gu dag i stova og.

20 Ein bad han koma uteller dei gjekk inn i eit rom kor dei kunne få vera åleine.

21 No brukar ein alltid å banke på før ein går inn,men før brukte ein ikkje det utan det var ein eller annan embetsmann dei skulle inn til.

22 Dei som var inne svara: Kom inn. Han som kom inn skulle verta ståande ved døra til dei bad han sitja frampå.

23 Ja.

24 Han tok hatten eller huva av straks ein kom inn.

25 SIt frampå.

26 Ja delvis

8330

27 Etter at ein hadde helst gudag fylgde det gjerne.:Er framandfolk ute å går.

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

28 Ein turka alltid av stolen som ein sette fram for framande.

29 Til innbedde gjester sa ein velkomne '

30 Den som gjekk sa : Farvel og dei som var inne svara ~~dei~~ sameleis.

31 a Så må du ha lukkeleg reise e.l.

b farvel takk for alt og skulle vi ikkje møtast meir i dette liv så gjev vi måtte møtast på den staden som betre er e.l.

32 Nei.

33 Det var barn og vaksne

34 Voksne kunne spyrja barnet om dei kunne få søten

35 Nei.

36 Fell burt.

37 Nei.

38 Kan du gjeva meg søten.

39 JA det kalla ein å byte nase.

40 Det kunne alle vaksne gjera mren det var no helst slike som var godt kjende med borna.

41 Det kjenner ein ikkje til.

42 JA godkjake.

43 JA til vanleg det.

44 Til lukke med dagen t.d.andre uttrykk kjenner ein ikkje

45 GOD jul ,godt år,god helg,må De halukke med barnet gratulerar.

46 Fyl med Dykk i sorga

47 ein takka ved å gjeva ein handa.

48 Det er så ymse ,helst på grava

8330

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

49 JEipa som ein sa.

50 Ein seier "du" til folk som vanleg Ein seier "De" til dei ~~dom st~~ som står over ein. Dei fleste born seier "De" til foreldra. "I" og "JER" er ikkje brukt lenger, men i besteforeldra si tid brukte dei "I" og "JER" når ein snakte med presten eller andre embetsmenn.

51 Nei ikkje brukt til vanleg.

8330

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING